Bones pràctiques educatives. Expo Didàctica.

TÍTOL: Pla de prevenció de substàncies additives

INSTITUCIÓ: Escola Costa i Llobera , C/ Capella de Can Caralleu s/n, 08017 – Barcelona

COORDINADORS DE L'EXPERIÈNCIA: Rosa Suárez, Elina de Miguel, Elvira Fernández, Josep Padró, Joaquim Rios

PERSONA DE CONTACTE: Joaquim Rios Romero, co-coordinador de l'Escola
Tel. 93 204 75 51, joaquimrios@hotmail.com

ÀREA GEOGRÀFICA: Barcelona – ciutat

DEFINICIÓ

El Districte ens proposa per al curs 2004-2005 elaborar i aplicar un pla de prevenció del consum de substàncies tòxiques, mitjançant el debat, la presa de decisions i els acords dels diferents membres de la comunitat educativa de l'Escola Costa i Llobera, amb el suport dels tècnics del Servei d'Orientació sobre Drogues i en relació amb els agents externs que intervenen en aquest programa. Després de tres anys de treball, l'experiència continua.

DESCRIPCIÓ DE L'EXPERIÈNCIA

1. Què volem aconseguir amb el Pla de prevenció? (objectiu)

Una conscienciació a través del debat i una resposta comuna al problema del consum de substàncies addictives des dels tres sectors de la comunitat educativa, que s'ha de traduir en activitats formatives i informatives, mesures normatives i pedagògiques, responsabilitat i coresposabilitat amb l'escola des de les famílies, etc.

2. Quins aspectes volem reforçar?

- La comunicació entre la família i l'escola en els dos sentits, éssent l'escola la mediadora i la que ha de centralitzar la informació.

- La comunicació en l'àmbit familiar, trobant estratègies de diàleg, assumint una actitud positiva i no autoritària per tal que no es perdi la confiança.

- El treball sobre les actituds, la detecció de necessitats a temps i el tractament de les conseqüències que condueixen al consum.

- Saber quina és l'edat adequada per començar a treballar en l'àmbit familiar el tema del consum.

- El Consens i la coherència respecte d'un missatge comú escola – família.

- Abordar la "normalització" del consum i la contradicció dels missatges socials.

- El treball educatiu sobre el temps d'oci des de l'escola i la família

- Les propostes alternatives al consum, com per exemple fer servir l'oci com a estratègia

3. Com ho hem fet? (metodologia)

Coordinació

Part de l'equip directiu de l'escola es reuneix amb la coordinadora del Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD) per planificar les diferents intervencions de cada sector.

Comissió de delegats

Els representants de cada sector es reuneien amb la coordinació de l'experiència en reunions de delegats per acordar les actuacions.

Reunions de cada sector

Amb el sector de l'alumnat es concreta un programa d'actuacions per a la tutoria de grup en cada nivell educatiu i actuacions específiques per a la tutoria individual.

Amb el sector de les famílies es fan dos modalitats de reunió, les trobades per cicles o nivells en grups de discusió i la conferència anual sobre el tema.

Amb el sector del professorat s'organitzen dues sessions de discusió amb l'elaboració d'un document de treball.

Reunió conjunta

Al final de cada curs es proposa una reunió conjunta dels delegats dels tres sectors (alumnat, professorat, famílies) per tal de compartir els diferents processos engegats.

4. Què hem fet fins ara? (activitats)

Hem iniciat un debat en cadascun dels sectors de la nostra comunitat educativa que ha incrementat la cultura sobre la prevenció i ha permés compartir idees i propostes. S'han escollit delegats que representen cada sector i s'ha arribat a conclusions que concreten el que ha de ser el Pla de prevenció de la Secundària.

Les actuacions per sectors han estat les següents en el periode 2004-2006:

Alumnat

Tipus de programa d'intervenció i curs	Àmbits d'ntervenció
PASE (1r ESO)	Currículum C.Naturals i tutoria de grup.
DECIDEIX (2n ESO)	Tutoria de grup.
PRESSEC (3r ESO)	Tutoria de grup.
I TU QUÈ EN PENSES? (4t ESO)	Tutoria de grup i SOD
I TU QUÈ EN PENSES? (1r BTX)	Tutoria de grup i SOD
Activitats prevenció (1r BTX)	Currículum Anglès
Activitats prevenció (1r BTX)	Filosofia
Teatre i DVD sobre prevenció	Tutoria 1r Cicle i 2n Cicle

Professorat

S'ha seguit una línia teòrico-pràctica que ha permés elaborar un document amb un acord d'actuacions a fer en circumstàncies relacionades amb el consum. Els aspectes més pràctics del document s'han aplicat a les intervencions individuals en l'àmbit de l'acció tutorial.

S'han fet les següents actuacions:

- Reunions de treball amb el professorat de Secundària per tal de reflexionar conjuntament i recollir les diverses idees en un document de treball obert.
- Suport per part del Servei d'orientació sobre drogues (SOD) als equips de tutors de 4t ESO i 1r BTX per tal de facilitar la introducció de les activitats amb els alumnes.
- Derivació per part dels tutors dels alumnes que preocupen cap al SOD, amb atenció familiar segons els casos.
- Propostes organitzatives i pedagògiques recollides des dels diferents sectors i compartides amb el professorat.

Famílies

Es tracta d'un sector que té en general un bon nivell de participació i que ha demostrat interès i ganes d'avançar en el procés.

Les actuacions han estat les següents:

- Reunions de delegats del Pla per preparar les diferents intervencions amb les famílies.
- Reunió de les famílies de 1r ESO per realitzar una activitat de treball per grups sobre els resultats d'una enquesta inicial sobre prevenció passada a la reunió de curs.
- Reunió de les famílies de 2n d'ESO per treballar aspectes de prevenció i parlar del campament de Menorca.
- Reunió de les famílies de 2n cicle i batxillerat per treballar en grups a partir d'un document gràfic i posta en comú.
- Conferència a càrrec d'un tècnic en prevenció sobre la problemàtica del consum i el paper de la família.

Relació entre sectors

Les activitats més engrescadores i riques són les que fan interactuar sectors. Cap a finals de juny del 2005 es va fer una activitat que va reunir els delegats dels tres sectors de l'escola (alumnes, professors i famílies). Aquesta activitat va ser molt satisfactòria i motivadora.

El curs 2005-2006 dins dels continguts del Vermut Pedagògic, que consisteix en una trobada de tota l'escola (3-18) per compartir algun tema de treball d'alguna de les tres etapes educatives del centre, ha estat escollit com a tema a exposar el Pla de prevenció de Secundària. Aquesta activitat ha permès reunir en una mateixa taula, els delegats de professorat, els delegats d'alumnes i un delegat de les famílies per explicar, tots plegats, en què consisteix el Pla de prevenció.

Durant el curs 2006-2007 s'ha fet una activitat extraordinària, que ha consistit en una obra de teatre curta sobre el consum, a partir d'un guió elaborat al 1r Cicle d'ESO i d'un altre guió treballat des del departament de llengües del 2n Cicle. S'ha comptat amb la participació d'alumnes de 3r, 4t i 1r BTX que han assajat durant moltes sessions per poder posar-la en escena a 1r i a 2n Cicle de l'ESO, adaptades al nivell maduratiu de cada Cicle. La resta d'alumnes que van assistir a la representació van treballar a cadascuna de les tutories un qüestionari valoratiu sobre el tema, que després es va posar en comú per treure conclusions.

Cap a finals de juny del 2007 s'han tornat a reunir els delegats dels tres sectors de l'escola (alumnes, professors i famílies) amb uns resultats també molt satisfactoris.

Quines conseqüències ha tingut fins ara el Pla de prevenció?

- Ha permés anar creant una cultura sobre el tema en cadascun dels tres sectors.

- Ha anat apropant els diferents plantejaments a un punt de vista comú que haurà de facilitar un missatge coherent dels tres sectors.

- Ha motivat canvis significatius en la gestió organitzativa i pedagògica de la secundària.

VALORACIÓ I CONCLUSIONS

Considerem assolits els objectius de treball d'aquests tres anys de funcionament del Pla amb un alt grau de satisfacció. Des de l'Escola, i en col·laboració estreta amb el Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD), s'ha liderat amb encert la dinamització del tema en els tres sectors escolars implicats en el pla (alumnat, famílies i professorat).

Els pares /mares delegats de curs han fet un bon seguiment i dinamització de les reunions de famílies i han tingut una presència activa en les seves pròpies reunions de delegats. Les famílies han respost a les diverses convocatòries amb una presència percentualment elevada (entre el 50 i el 70% de participació, segons els cursos) . En els dos debats de famílies per cicles, a més de l'alta participació hi ha hagut una gran interacció i un interessant debat que ha permès treure conclusions significatives.

Les conferències a les famílies per part de la Rosa Suárez (tècnica del Servei d'Orientació sobre Drogues) van obtenir una participació mitjana de prop del 30% dels pares i mares de l'etapa (al voltant de 135 assistents), un percentatge elevat que no és habitual en aquest tipus de convocatòries.

El professorat ha debatut sistemàticament els elements de prevenció possibles des de la seva actuació educativa, i ha fet passos endavant respecte de les diverses línies de treball. S'han arribat a consensuar grans línies d'actuació i s'ha mostrat un nivell de compromís superior al que s'havia observat en anteriors ocasions en les que s'havia tractat el tema.

La tasca realitzada per l'alumnat ha estat satisfactòria, però entenem que s'ha de dinamitzar encara més i amb noves propostes.

Creiem que el procés està ben enfocat i que el procediment de treball s'ha mostrat vàlid al llarg d'aquests tres anys, per la qual cosa tenim una gran expectativa de cara al futur. Estem convençuts que la col·laboració del Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD) i la coordinació del Centre, mitjançant el protagonisme dels delegats i delegades dels diferents sectors, aprofundirà l'eficàcia del Pla, millorant aquells aspectes millorables i fent noves propostes d'actuació.

ANNEX 1 : Diari de sessions d’algunes de les reunions del Pla

Diari de sessions	
31 octubre 2005	**n. 1**

Sessió de delegats de pares i mares
Dijous 6 d'octubre de 2005

Ens trobem al voltant de les 20:20 h. a la biblioteca de l'escola amb el següent ordre del dia:

- ❑ Presentació
- ❑ Estat de la qüestió respecte del Pla de prevenció
- ❑ Preparació de les reunions de curs

Es comença fent una presentació per part del Joaquim Rios del Pla de prevenció per aquest curs 2005-2006. Es lliura un document de suport (que us adjuntem) i es fa un resum de l'estat de la qüestió de l'experiència engegada el curs passat, fent especial incidència en les millores en la gestió pedagògica i organitzativa derivades del Pla de prevenció.

A continuació es fan les propostes de treball per aquest curs recollides al document resum, concretant per sectors les diferents actuacions que es portaran a terme.

S'obre un torn de paraules on es fan diferents intervencions valorant el Pla de prevenció i es demana per part del Joan Camarasa un document que pugui recollir a manera de resum els objectius i el que hem fet fins ara al projecte (que s'adjunta). Es fa una proposta per part de la Rosa Suárez de provar durant el curs una trobada conjunta del sector de pares/mares i d'alumnes, en resposta a les expectatives sobre la qüestió.

Acabem dedicant una estona a parlar sobre com cal preparar les intervencions dels pares i mares en les reunions de curs, per presentar a la resta de famílies el Pla de prevenció. Acordem que el Francesc Blanch ens enviarà una pauta per tal d'homogeneitzar les diferents intervencions de cada nivell. Fem una recollida dels correus electrònics i tanquem la reunió.

Documents adjunts

- Full que es va lliurar a la reunió per presentar l'estat de la qüestió
- Resum demanat durant la reunió sobre el Pla de prevenció

Actuacions previstes a curt termini

- Trobada amb Salut Comunitària per planificar el programa d'activitats que caldrà treballar amb l'alumnat (dijous 3 de novembre)
- Assistència a la presentació de materials per als programes de prevenció (dimecres 9 de novembre)
- Trobada amb els delegats d'alumnes per valorar el programa d'activitats i definir estratègies d'actuació en el sector d'alumnes (data sense especificar)
- Trobada amb el sector de professorat per continuar el debat del curs passat amb l'ajuda d'un document de treball (dimecres 9 de novembre)

Pla de prevenció substàncies adictives
Costa i Llobera. Curs 2005-2006

Diari de sessions	
12 novembre 2005	**n. 2**

De les sessions previstes, hem realitzat les següents des de l'últim diari de sessions que us vam enviar:

- El Pla de Prevenció a les reunions de curs

Hem acabat ja les reunions de curs de cada nivell. A cada reunió, excepte a la de 2n de batxillerat, vosaltres com a delegats i delegades heu presentat el Pla de prevenció a la resta de pares del nivell. La valoració que fem des de l'escola és molt satisfactòria i us animem a continuar amb el vostre interès i dedicació. A la reunió de 1r d'ESO es van apuntar nous delegats, que en la propera sessió de delegats us presentarem. A la reunió de 4t d'ESO també es van apuntar dues noves delegades, en substitució de les persones que han deixat la comissió. Per tant, cal dir que el projecte segueix una bona dinàmica

general amb molt interès en tots els sectors. Esperem que aquest curs tots plegats donem nous impulsos a aquesta iniciativa comuna.

- Trobada amb la Isabel (infermera de Salut Comunitària)

L'objectiu d'aquesta trobada ha estat revisar els programes d'intervenció en l'àmbit de la prevenció escolar de drogodependències. La Isabel ens va presentar els diferents programes que l'Agència de Salut Pública ofereix per desenvolupar en l'àmbit de la tutoria de grup.

A partir dels materials presentats, valorem quins programes serien els més adequats, tenint en compte el moment maduratiu de l'alumne i les necessitats de cada nivell educatiu. Els programes hauran de tenir una continuïtat al llarg dels cursos, de manera que totes les activitats integrin un pla coherent amb uns objectius comuns. La proposta d'activitats de base abastarà des del 1r ESO fins al Batxillerat.

La proposta la valorarem també en reunió de delegats de professorat i, un cop aprovada, farem una reunió conjunta de delegats de professorat i d'alumnat per discutir-la. En aquesta reunió interessa que els alumnes siguin els protagonistes de la discusió de la proposta i valorin l'aplicabilitat en els cursos. Tots plegats, professors i alumnes, farem els canvis i modificacions necessaris per adequar la proposta a la realitat escolar.

Un cop consensuada la proposta d'activitats, els delegats d'alumnes la presentaran en cada nivell educatiu durant la sessió de tutoria de grup, de manera que es pugui debatre amb la classe. Creiem que aquest sistema farà que l'alumnat faci més seves les activitats del Pla de prevenció.

- Reunió amb el professorat de la Secundària

El passat dimecres 9 de novembre vam fer la primera reunió de treball sobre prevenció amb tot el professorat de la Secundària. A aquesta reunió van assistir també la Isabel de Salut Comunitària i la Rosa Suarez del Servei d'Orientació sobre drogues (SOD), també comptavem amb la Nilda Vainstein, pedagoga especialitzada en dinàmiques de grup i conflictes, que al final no va poder assistir-hi. Durant la reunió es va treballar el document d'actuacions del professorat en l'àmbit de la prevenció, resultat del debat que amb el sector del professorat vam iniciar el curs passat. El document està practicament acabat i recull el conjunt d'actuacions que des del professorat es fan en matèria de prevenció i afegeix de noves a partir del debat. Aquest document haurà de ser un referent pel professorat en aquest tema que s'haurà de traduir en un missatge comú i en unes maneres d'actuar coordinades.

Al llarg del curs farem altres trobades amb tot el professorat i possiblement entre el professorat i l'alumnat (haurem d'estudiar com fer-ho).

- Acte de presentació del programa de prevenció del consum de cànnabis de la Fundació Viure i Conviure de l'Obra Social de Caixa Catalunya.

El mateix dimecres 9 de novembre a les 18:00 h. vam assistir a la presentació a la Pedrera d'uns materials per traballar la prevenció del cànnabis a l'escola i a l'àmbit familiar. Es tracta d'una sessió didàctica audiovisual, una guia de l'educador i un manual per als pares, resultat del projecte de la Fundació Viure i Conviure de l'Obra Social de Caixa Catalunya, dirigit per l'Agència de Salut Pública. El Costa i Llobera ha participat parcialment en l'elaboració de la sessió didàctica audiovisual (una sessió on vam assessorar l'elaboració del DVD amb altres escoles i una sessió de treball amb els nostres alumnes). Tots aquests materials constitueixen un mòdul que es podrà treballar amb el programa de prevenció DECIDEIX de l'Agència de Salut Pública, que apliquem a l'escola a 2n d'ESO.

A més d'aquests materials, es va presentar un web molt interessant que creiem que a vosaltres com a pares i mares us pot ser d'utilitat. L'adresa és:

http://www.xkpts.com

Dins d'aquest web els joves hi trobaran informació sobre el consum de cànnabis i la seva prevenció, així com el desenllaç d'algunes de les històries abordades en la sessió didàctica audiovisual, ja sigui a classe o amb el grup.

Documents adjunts

No s'afegeixen documents.

Actuacions previstes a curt termini

- Trobada amb els delegats d'alumnes per valorar el programa d'activitats i definir estratègies d'actuació en el sector d'alumnes (data sense especificar)

Diari de sessions	
24 febrer 2006	**n. 3**

Des de l'últim diari de sessions s'han fet diferents reunions sobre el tema que ens han fet avançar significativament. Ha estat un periode dedicat a elaborar la proposta d'activitats del sector d'alumnes. Els passos que s'han seguit han estat els següents:

1. Elaboració d'una proposta d'activitats realitzada amb el suport de l'Agència de Salut Pública (Salut comunitària) i el SOD (servei d'orientació sobre drogues). Aquestes activitats tenen un caràcter transversal, és a dir, no solament han estat pensades per ser introduïdes des de la tutoria sinó també des de diferents àrees curriculars, amb l'objectiu d'implicar el màxim nombre de professorat i descarregar les hores de tutoria, tenint en compte les ambicions del programa.

2. Presentació de la proposta al professorat de secundària en reunió ordinària. Prèviament es va lliurar la documentació per poder preparar la reunió i, durant la trobada de l'equip, es van consensuar algunes de les activitats. No obstant, la proposta és completament oberta, és a dir, un document pensat per servir de base per a la discussió en àmbits més reduits (reunions de tutors, departaments, cicles). En aquests moments s'han fet ja modificacions i millores en el document base que estan enriquint molt la proposta.

3. Presentació, per part dels professors delegats del Pla de prevenció, de la proposta aprovada per l'equip de professorat als delegats d'alumnes (representants de cada nivell educatiu des de 1r ESO fins a 2n BTX). El document presentat a l'alumnat és una versió més senzilla i adaptada a cada nivell educatiu. L'objectiu és que l'alumnat faci una discussió paral·lela a la del professorat sobre la proposta d'activitats. Els delegats de cada nivell educatiu faran un debat entre ells amb el document i el consensuaran amb els tutors del seu nivell en una discussió conjunta. El resultat d'aquest debat haurà de ser el programa d'activitats de nivell definitiu.

Hem obert així un procediment de debat per nivells entre el professorat i l'alumnat amb el tema comú de la prevenció, però que en sí mateix és del màxim interès per tractar els problemes de l'adolescència. De fet, les activitats proposades als alumnes responen a les demandes que ells mateixos van fer el curs passat, és a dir, incorporar activitats que siguin diferents a les típiques sobre drogues i s'orientin més a un reforçament integral de la persona davant de les diferents circumstàncies i contextos on s'hagin de prendre decisions.

Aquest curs no es podran aplicar totes les activitats del Pla, perquè encara estem en una fase de discusió, però si que es començaran a treballar algunes de les que ja han estat consensuades i es faran intervencions provisionals a càrrec del SOD (servei d'orientació sobre drogues) per cobrir els buits de les activitats que encara hem de acabar de consensuar.

A continuació us fem arribar el calendari de trobades fins a final de curs. És possible que alguna de les dates pugui canviar, en aquest cas us avisarem amb temps.

CALENDARI DE TROBADES

Dijous 16 de març a les 20:00 h.	Reunió de delegats/des pares i mares
Dimecres 29 de març a les 20:00 h.	Reunió famílies 1r ESO (treball en grups amb coordinació de pares i mares delegats/des)
Dijous 6 d'abril a les 20:00 h.	Reunió famílies 2n ESO (treball en grups amb coordinació de pares i mares delegats/des)
Dijous 27 d'abril a les 20:00 h.	Reunió 2n cicle ESO (treball en grups amb coordinació de pares i mares delegats/des)
Dimecres 24 de maig a les 20:00 h.	Xerrada-conferència (tema concretat a partir de les demandes recollides a les sessions anteriors)
Mes de juny	Reunió dels tres sectors (alumnes, famílies i professors, amb data encara per determinar)

Documents adjunts

A l'arxiu adjunt trobareu la proposta provisional d'activitats que estem treballant professors i alumnes. Aquest document de debat és solament orientatiu, perquè -com ja hem apuntat- en aquests moments s'està modificant fruit del debat sobre el tema. Un cop s'hagi tancat, us farem arribar la proposta definitiva.

Actuacions previstes a curt termini

- Trobada amb els delegats/des de les famílies per preparar les trobades de pares i mares (veure calendari)

Atentament,

Coordinació Pla de prevenció

Pla de prevenció substàncies adictives
Costa i Llobera. Curs 2005-2006

Diari de sessions	
22 maig 2006	**n. 4**

El Pla de prevenció continua avançant amb diferents ritmes, segons ens deixa la dinàmica d'escola. Hi ha moments al llarg del curs que és més fàcil introduir activitats i assolir objectius, però altres vegades cal prioritzar més les necessitats acadèmiques.

Des de l'últim diari de sessions s'han convocat diferents reunions, que a continuació us resumim i que us permetran valorar els progressos realitzats.

Reunió de delegats/des pares i mares (dijous 16 de març a les 20:00 h.)

Durant aquesta sessió vam compartir les diferents propostes de treball amb el sector famílies. L'ordre del dia va ser el següent: síntesi del que portem fet fins ara en el Pla de prevenció; preparació de les reunions de cicle de pares i mares; presentació del VIII Vermut Pedagògic; presentació de les activitats amb els alumnes; intervenció de la Rosa Suarez, tècnica del Servei d'Orientació sobre Drogues.

Respecte del Vermut pedagògic, es van demanar col·laboracions i tres pares es van oferir a participar-hi. El Vermut Pedagògic és un acte d'escola on el professorat de les diverses etapes comparteix els projectes i propostes de la resta de l'escola. Cada any es tria un tema de treball i aquest curs toca el Pla de prevenció.

Respecte de les activitats organitzades per als diferents nivells educatius de l'ESO i el Batxillerat, cal afegir que tenen un caràcter transversal, és a dir, són activitats d'àrea i de tutoria, que han de pemetre treballar no solament la prevenció de drogues amb l'alumnat sinó també aspectes globals propis de l'etapa de l'adolescència, i també hauran d'ajudar a incrementar la relació entre el sector d'alumnes i el sector de professors.

Per acabar la reunió, la Rosa Suarez ens va fer la proposta d'una activitat pares-fills força innovadora en l'àmbit de la prevenció del consum. Es tracta d'una representació teatral, mitjançant actors professionals, de diferents situacions que es poden donar a l'entorn familiar. L'activitat agrupa una part del sector de pares-mares i una part del sector d'alumnes. Cada sector ha de debatre diferents estratègies de diàleg pares-fills amb els actors i aquests, a continuació, han de fer la posada en escena de la situació plantejada. A partir d'aquestes representacions, un tècnic de prevenció ajudarà als assistents a treure conclusions que hauran de servir per reflexionar sobre la relació pares-fills.

Reunió grups de treball de 1r d'ESO (dimecres 29 de març a les 20:00 h.)

La trobada de famílies de 1r d'ESO ha tingut una convocatòria satisfactòria, amb la presència d'un nombre significatiu de famílies. Hem començat amb una introducció a càrrec del Josep Padró i el Joaquim; a continuació la posada en comú dels resultats de l'enquesta a càrrec del Jordi de Juan, delegat de pares-mares; i, per últim, la discussió per grups coordinats pels pares-mares delegats al voltant de dos preguntes: *com parlar de les drogodependències amb els fills* i *quina relació s'ha d'establir entre l'Escola i la família.* La Rosa Suarez va respondre preguntes abans de tancar la sessió.

Les conclusions han estat molt semblants a les de la reunió del curs passat, la qual cosa significa que els neguits de les famílies giren al voltant d'uns temes centrals.

Reunió grups de treball de 2n d'ESO i campament de Menorca (dijous 6 d'abril a les 20:00 h.)

La trobada ha tingut un èxit absolut, sobretot perquè també es va parlar del campament de Menorca. Hem comptat amb la totalitat de les famílies del curs. El procediment de reunió va ser semblant al de la reunió de 1r d'ESO, amb la intervenció també de la Rosa Suarez.

Reunió grups de treball de 2n Cicle i Batxillerat (dijous 27 d'abril a les 20:00 h.)

Aquesta reunió, en canvi, no ha tingut l'èxit esperat. Comptavem amb més assistència i ens hem trobat amb molts pocs pares i mares. Valorem dos factors que poden haver contribuit a aquesta situació: un, i el més important, que aquesta vegada no vam fer servir el procediment de convocatòria d'altres reunions, que consisteix en que els pares i mares delegats facin trucades a la resta de famílies, i l'altre factor podria ser el cansament d'alguns pares per la proximitat de convocatòries, sobretot per les famílies que tenen fills en cicles diferents i que ja han asssitit a altres reunions.

L'ordre del dia va començar a càrrec del Joaquim Rios, que va fer la introducció i la presentació d'una activitat nova de diàleg pares-fills amb l'ajuda d'un powepoint que presentava diverses situacions que es poden donar a l'entorn familiar. A partir d'aquests tòpics, es va fer un debat per grups sobre les estratègies de diàleg a casa. Per últim, es posen en comú les conclusions i la Rosa Suarez obre un torn de paraules abans del tancament.

VIII Vermut pedagògic (dimecres 26 d'abril a les 13:45 h.)

Com ja hem comentat, el Vermut pedagògic és un espai d'escola per compartir alguna de les experiències que es desenvolupen en les etapes de l'escola.

L'organització de la sessió es va fer comptant amb els tres sectors implicats en el Pla i amb els serveis externs representats per la Rosa Suarez. També vam convidar a l'Anna Guitar de l'Agència de Salut Pública i altres representants del Districte, però no hi van poder assistir tots. Prèviament es van fer reunions amb cada sector per preparar les intervencions; cal apuntar que no és fàcil organitzar set intervencions diferents en un temps limitat.

Es va obrir la reunió amb una introducció a càrrec del Joaquim Rios, que va exposar el que significa el Pla de prevenció. A continuació, cada sector educatiu va explicar la seva experiència (alumnes, professors i famílies) i la intervenció de la Rosa Suarez exposant el paper de suport del Districte. Tot seguit, vam obrir un torn de paraules abans de tancar la sessió. Acabada la reunió es serveix un "pica-pica" que permet intercanviar impressions en un ambient informal.

Podeu veure al Web de l'escola un article sobre el Vermut a càrrec d'un dels alumnes delegats del Pla de prevenció (Noé Benabarre de 1r BTX) i una gal·leria de fotografies fetes pel Josep Padró. Us animem a entrar-hi, val la pena!!!

* * *

En general, el treball realitzat fins ara ha estat estimulant i creiem que més que acceptable. No obstant, també som conscients de tot el que encara ens queda per fer. Valorem molt la motivació que copsem a cadascun dels sectors, sobretot en l'alumnat, un aspecte aquest que ens anima molt a continuar treballant en la millora del Pla. Com moltes vegades diem, aquest Pla és una proposta que no permet únicament treballar la prevenció del consum de drogues, sinó també aquells aspectes propis de l'adolescència que ens preocupen a tots i que formen part de l'educació integral dels nois i noies.

Atentament,

Coordinació Pla de prevenció

Diari de sessions	
15 novembre 2006	**n. 5**

El Pla de prevenció és un instrument de diàleg que ens permet establir relacions escola-família al voltant del tema dels límits i de la prevenció en general, centrat en les drogues, però també en el context que les envolta. Això permet treballar continguts relacionats amb el moment maduratiu pel que passen els nois i noies d'aquesta edat i aprofundir en la relació de comunicació dins de l'àmbit familiar i escolar, amb l'objectiu de millorar la nostra actuació educativa.

Hem començat el tercer any de treball del Pla, un cop més amb ganes d'avançar i amb noves propostes. Hem tornat a engegar la feina amb els tres sectors de la nostra comunitat educativa, cadascun amb el seu propi ritme. A continuació fem una petita valoració del tancament del curs passat i un recull del que s'ha fet fins al moment en cadascun dels sectors.

Valoració breu del treball del curs 2005-2006

A l'última reunió del curs 2005-2006 vam fer des del sector famílies una valoració satisfactòria del funcionament del Pla de prevenció, valoració que coincideix amb l'alumnat i professorat, tot i que no s'ha fet un recull objectiu d'opinions.

Malgrat això, no totes les expectatives s'han complert com ens esperàvem, cal apuntar que s'ha avançat en determinats aspectes, però encara queden altres que s'han de treballar més. En aquest sentit, cal revisar les activitats amb l'alumnat i adaptar-les més a les necessitats reals dels nois i noies, dinamitzar el debat dels delegats d'alumnes amb els tutors de cada curs i, sobretot, arbitrar els mecanismes que permetin vehicular el treball fet en el Pla de prevenció a tota la comunitat educativa de l'escola.

A continuació us adjuntem un resum esquemàtic de les actuacions realitzades en cada sector educatiu:

Treball amb l'alumnat

Segons el calendari d'actuacions amb el sector d'alumnes, durant el curs 2005-2006 s'han fe les següents intervencions.

CURS	INTERVENCIÖ	RESPONSABLE	Observacions
1r ESO	Activitats del Programa PASE	Tutors i professorat	Activitats de tutoria i àrees
2n ESO	Programa DECIDEIX	Tutors	Activitats de tutoria
3r ESO	Activitat de presa de decisió del Programa PRESSEC	Tutors	Activitat de tutoria
4t ESO	Programa "I tu que en penses?"	SOD i Tutors	Activitats de tutoria
1r BTX	Programa "I tu que en penses?" Activitats de prevenció (Anglès) Activitats de prevenció (Filosofia)	SOD, Tutors i professorat	Activitats de tutoria i àrees
2n BTX	No ha estat possible	Professorat	El ritme de treball del 2n BTX no ha permés aquest curs fer les activitats programades.

Treball amb el professorat

Amb l'etapa de Secundària s'ha seguit una línia més teòrica que ha permés elaborar un document amb un acord d'actuacions a fer en circumstàncies relacionades amb el consum. Els aspectes més pràctics s'han realitzat a les intervencions individuals.

Activitat	Responsable	Observacions
Reunions de treball amb el professorat de Secundàia	Coordinació Pla prevenció	S'han fet dos reunions de continuació i l'elaboració d'un document d'actuaions.
Suport als equips de tutors (4t ESOi 1r BTX)	Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD)	Suport a les activitats a introduir a cada curs.
Derivació de casos que preocupen	Tutors i SOD	Rebuda d'alumnes i famílies en el SOD
Propostes organitzatives i pedagògiques.	Coordinació Secundària, coordinació del Pla prevenció, tutors i delegats d'alumnes.	Recollida de suggeriments dels diferents sectors.

Treball amb les famílies

No totes les sessions han tingut el mateix èxit de convocatòria. Tret de la manca d'alumnes voluntaris per fer l'activitat pares-fills, la resta d'actuacions han estat satisfactòries. Aquest curs s'ha provat de millorar algunes de les activitats perquè siguin més motivadores (powepoint, actors…)

Activitat	Responsable	Observacions
Reunions de delegats	Coord. Pla de prevenció.	Reunions per preparar les intervencions generals.
Reunió 1r ESO	Coord. Pla de prevenció i tutors.	Assistència acceptable
Reunió 2n ESO	Coord. Pla de prevenció i tutors.	Èxit total, assstència completa. Segurament influeix el fet que es parli també del campament de Menorca.
Reunió 2n Cicle i BTX	Coord. Pla de prevenció i tutors.	Nivell baix d'assistència. Segurament per una poc eficaç convocatòria.
Convergència de sectors Alumnes-famílies	Coord. Pla de prevenció i delegats.	No s'arriba a realitzar a causa de manca d'alumnes voluntaris.

Treball realitzat fins a la data actual (15/11/06) en cada sector educatiu

Reunió de delegats/des de famílies (16/10/06)

Ens reunim a l'escola els delegats/des de pares i mares i els coordinadors del Pla de prevenció. Comptem amb la presència de la Rosa Suàrez. L'ordre del dia va ser:

1. Presentació

2. Estat actual del Pla de prevenció
    a. Què hem fet fins ara
    b. Què sentit té el Pla
    c. Quines expectatives tenim

3. Presentació del Pla a les famílies per part dels pares i mares delegats.
    a. Continguts a explicar
    b. Qüestionari 1r ESO
    c. Renovació de delegats/des

4. Torn obert de paraules

Es fa una valoració positiva del treball fet fins ara, però s'insisteix en que el Pla de prevenció és un esforç que no arriba a la resta de la comunitat educativa, opinió compartida pels delegats d'alumnes. El Pla és una experiència viscuda intensament pels delegats/des de cada sector, però amb poca difusió per a la resta dels col·lectius de cada sector.

Es considera que cal lligar més els sectors, de manera que no es treballi en paral·lel sinó compartint les iniciatives. Això ajudarà a que els alumnes entenguin que els pares i mares estan en completa sintonia amb l'escola. Es posa com a exemple de bona pràctica la trobada de representants dels tres sectors a final del curs 2004-2005, que va permetre una comunicació molt rica entre els tres sectors educatius.

Una de les intervencions proposa treballar més a fons el negoci de la droga amb l'alumnat de 15 – 16 anys i els danys col·laterals, de manera que els impacti i siguin conscients del que significa aquest negoci. No tothom opina que aquest tipus d'intervenció sigui realment eficaç. El que si que es comparteix és que cal ampliar més el concepte de prevenció i oferir als nois i noies estratègies i recursos per poder afrontar les situacions difícils.

Es proposa la idea que algun pare o mare pugui venir a informar sobre el tema de drogues, és a dir, afavorir una participació més activa dels pares o mares per tal de motivar més a la resta de famílies.

Un altre punt es debatre entre els alumnes casos pràctics d'interès, de manera que es puguin projectar pràcticament en el problema. Hem de tenir imaginaciói per fer activitats noves i atractives.

Cal explorar més les relacions interpersonals, s'ha de treure més fil a això, es poden intercanviar continguts de treball pares-fills, la web podria ser un instrument que facilités això.

Els pares i mares necessiten disposar de més recursos per reforçar l'autoestima dels seus fills i filles. Potser una conferència sobre el tema amb un debat prticipatiu que permeti concretar idees de com abordar les relacions pares-fills.
La segona part de la reunió es va dedicar a tractar d'organitzar les intervencions dels pares i mares en les reunions de curs, que hauran de presentar breument el Pla de prevenció i passar un qüestionari d'opinió. El qüestionari s'administrarà a cada nivell per tal de recollir l'estat de la qüestió respecte del tema en cada col·lectiu de famílies. El qüestionari de 1r d'ESO serà diferent als dels altres cursos, ja que es tracta del primer contacte dels pares i mares amb el Pla de prevenció i el que interessa és tenir una informació inicial que permeti un treball d'introducció en el tema. A partir del buidat de les enquestes es prepararà la primera reunió de famílies per cicles i nivells on es farà un debat per grups de treball sobre els resultats. Per últim es demanarà voluntaris per a integrar-se com a delegats i delegades del Pla.

Valoració de les intervencions a les reunions de curs

S'ha presentat el pla de prevenció a tots els nivells excepte al 2n de batxillerat. La valoració és força positiva, destacant l'interès i bona disposició dels pares i mares que han fet les intervencions. Respecte de delegats i delegades nous, solament a 1r d'ESO s'han incorporat tres pares i mares. Els qüestionaris s'han lliurat a tots els nivells excepte a 2n d'ESO, que ha quedat al marge per manca de previsió. Malgrat això, la valoració és molt satisfactòria.

Treball amb l'alumnat i el professorat

Encara no s'han començat les activitats dels programes de cada nivell. Ens trobem en una fase prèvia, treballant amb el professorat les activitats a introduir i intentant dinamistzar el diàleg amb l'alumnat. El divendres 10 de novembre es va fer una reunió de delegats de curs, on entre altres temes constava en l'ordre del dia el Pla de prevenció. Es va fer una presentació als delegats i també es va anunciar que aviat es faria una altre reunió per compartir el programa d'activitats proposat en cada nivell.

Des de la coordinació del Pla s'està fent una revisió de les activitats per tal de millorar-les. Probablement es substituiran algunes de les activitats específiques sobre drogues per altres de carácter més global, orientades a treballar habilitats socials i cognitives que puguin ajudar l'alumne no solament davant les drogues sinó també en altres situacions que requereixin una actitut asertiva i sòlida.

A nivell de tutories, el Pla d'acció tutorial contempla l'atenció de l'alumnat en situació de consum amb el suport del Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD). Als tutors se'ls facilita aquest recurs perquè ho facin extensiu a alumnat i famílies a través de les tutories individuals en els casos que sigui necessari.

Documents adjunts

- Document resum del Pla de prevenció

ANNEX 2 : Exemple de programació d'activitats amb l'alumnat per nivells educatius

PROGRAMA D'ACTIVITATS EN L'ÀMBIT DEL CURRICULUM I LA TUTORIA (SECUNDÀRIA)

Nivell	Programa	Activitats	Objectius	Àrea curricular	Observacions	Temporització proposada
1r ESO	PASE	"Informació sobre el tabac i l'alcohol"	Sensibilitzar-se envers la problemàtica de les substàncies addictives a partir de l'anàlisi del que passa al seu entorn.	Ciències Naturals	Sessió 2 del programa PASE (aprox. 1 h.)	1r Trimestre
	Col·lectiu Bronca	"construcció d'una màquina de fumar"	Exemple pràctic dels efectes del consum de tabac.		Pàgina 2 del dossier del Col.lectiu Bronca. (aprox. 40')	
	PASE	"Per què de vegades fem el que fem o fem quelcom que no volíem fer?" Vídeo **(18')**	Identificar el paper de les pressions socials en el comportament humà. Anticipar la pressió de grup en l'inici del fumar i de l'experimentació amb altres substàncies.	Ciències Socials	Sessió 3 del programa PASE Presa de decisions i pressió de grup Visió del vídeo "Presión de grupo y toma de decisiones" (aprox. 1 h.)	2n Trimestre
		"Publicitat. Tabac i begudes alcohòliques"	Desvetllar els mecanismes pels quals opera la publicitat i la pressió de grup.	Llengua	Sessió 4 del programa PASE Anàlisi d'un anunci i debat posterior	2n Trimestre
		"I tu, ¿què faràs?"	Clarificar els propis valors i actituds en relació a les substàncies que poden causar dependència.	Tutoria	Sessió 7 del programa PASE A partir d'una redacció que fa cada alumne exposant els arguments a favor i en contra de fumar, es fa una discussió de grup (1 hora)	3r Trimestre
2n ESO	DECIDEIX	Activitats del programa que ja es fan en el curs, desenvolupades en l'àmbit de la tutoria de grup				
3r ESO	PRESSEC	"Qui pren les decisions?"	Identificar els elements que poden condicionar el comportament dels individus i la presa de decisions.	Tutoria	Activitat 3 del programa PRESSEC (aprox. 1 h.) Analitzar diferents comportaments i les preses de decisió implicades.	1r o 2n Trimestre

3r ESO (Cont.)	PRESSEC	"Un nou estil de comunicació?"	Que els alumnes descriguin correctament situacions que els pugui resultar difícils d'afrontar. Que considerin que l'estil de comunicació assertiu és el més eficaç per aconseguir objectius.	Llengua	Activitat 4 del programa PRESSEC (aprox. 1 h.) Treball amb les fitxes "El meu amic/ la meva amiga" i "Com reacciono?".	2n Trimestre
		"I llavors...Què faig?"	Entrenar els/ les joves en habilitats socials i de comunicació. Practivar tècniques per superar situacions difícils. Aplicar estratègies que facilitin aconseguir els propis objectius. Practicar habilitats de negociació amb la parella. Practicar habilitats per rebutjar relacions sexuals no protegides.	Tutoria	Activitat 5 del programa PRESSEC (aprox. 1 h.)	2n Trimestre
		"Escenifiquem" (activitat de role-playing)			Activitat 6 del programa PRESSEC (aprox. 1 h.) Continuació de l'activitat anterior. Representació de situacions amb l'ajuda de fitxes i transparències.	2n Trimestre
		"Un grup d'amics"	Afavorir la reflexió sobre els riscos d'infectar-se per l'HIV, per una malaltia de transmissió sexual i de tenir un embaràs no desitjat.	Ciències Naturals	Activitat 2 del programa PRESSEC (aprox. 1 h.) A partir de l'anàlisi d'una situació es fa un debat amb la classe. Com a material de suport s'ofereixen fitxes amb diferents situacions. Aquesta activitat s'hauria de complementar amb la visita al CJAS (aquest curs o el vinent)	3r Trimestre
4t ESO	I tu, què en penses?	Dossier "La vida en Grupo" <u>Activitat</u> "*Me da igual lo que piensen de mi,¿o sí?"*	Aprofondir sobre l'autoconcepte en la relació amb els iguals.	Llengua o Anglès	Lectura i debat sobre les preguntes que es plantegen. Especialment aprofondir en l'autoconcepte massa exigent i en la imatge que la persona creu que projecta en els demès i quina es la imatge que els demès tenen d'ella.	1r o 2n Trimestre
		Dossier "La vida en Grupo" <u>Activitat</u> *"El peaje del grupo"*	Ritus d'iniciació, normes del grup. Prendre consciència dels valors que transmet el grup.	Tutoria	Més que parlar de "pressió de grup" que és un concepte que els adolescents no entenen i els hi genera rebuig, doncs no es senten o no volen sentir-se pressionats, tractar més a fons l'apartat "dins i fora del grup,ritus, signes i normes".	2n Trimestre

1r BTX		Dossier “Jovenes y adultos” <u>Activitats</u> *“Tus zonas de conflicto”* *“Guerra y paz”*	Augmentar el nivell de comunicació amb l’adult (família i professorat). Acceptar els límits raonats.	Filosofia	*“Tus zonas de conflicto”*. identificar els problemes que sorgeixen més habitualment en la relació amb l’adult. Especialment interessant donar-li un toc d’humor amb el relat d’anècdotes. “*Guerra y Paz*”: Treballar especialment “Como llegar a acuerdos”.	2n Trimestre
	Materials d’anglès	Els materials que vam estar analitzant reforçaven molts dels aspectes treballats. Es pot consultar la web del NIDA (www.nida.org), la secció d’adolescents.	Veure plantejaments i objectius a **l’annex 1**.	Anglès	Caldria tornar-ho a mirar per fer una selecció dels continguts més adients.	2n Trimestre
	Xerrada-taller	A determinar	Es tractaria de treballar aspectes pràctics a través d’alguna sessió de confrontació.	Tutoria	Complementar el treball realitzat a nivell curricular.	2n o 3r Trimestre
2n BTX	I tu, què en penses?	Dossier “De marcha” <u>Activitats</u> *“Marcha ¿qué marcha?”, “Garitos” i “Control ¿Remoto?”*	Afavorir la reflexió sobre la forma de gaudir del lleure, els riscos de determinades activitats, el temps que ocupa el lleure i l’organització (ja que a la universitat es perd el seguiment que ha fet el centre).	Filosofia	*“Marcha ¿Què marcha?”*. Arribar a definir i consensuar les idees i experiències; pot ser útil per prendre consciència de moltes influències a les que estan sotmesos els joves. *“Garitos”.* Ser conscients de la uniformitat dels llocs que frequenten. *“Control ¿Remoto?”.* Analitzar el paper del consum en aquests contextos i desmitificar el tòpic de “jo controlo”.	1r o 2n Trimestre

Annex 1. Aportació des de la matèria d’anglès al problema de l’ús de drogues entre els adolescents (elaborat per la Serena Salomone)

<u>Departament d’àngles</u>

Aquest projecte és un eix transversal per a tractar un tema d’interès general en el 1r idioma estranger (anglès) que estudien els alumnes de Batxillerat.

El projecte es basa en el concepte que els elements clau que realment funcionen en un Programa d’Educació Anti-Droga són:

1. Ajudar els estudiants a reconèixer la pressió social que pot impulsar-los al consum de drogues (voler pertànyer a un grup, mitjans de comunicació, pressió de companys).
2. Impulsar el desenvolupament d’habilitats personals i socials per a contrarestar la pressió de l’entorn (prendre decisions, capacitat de dir que no, plantejar-se objectius).

3. Millorar el rendiment acadèmic, amb el consegüent augment de l’autoestima.
4. Assabentar l’alumnat que no tots els adolescents consumeixen drogues, fumen o beuen alcohol.

5. Programar activitats adients per a la seva edat que els informin de les conseqüències del consum de drogues, alcohol i tabac.
6. Utilitzar tècniques participatives, com debats, aprenentatge cooperatiu, participació activa en comptes d'enfocaments merament didàctics o tècniques d'intimidació.
7. Implicar activament la família.
8. Incloure ajuda i suport tècnic perquè els professors elaborin material adequat per als alumnes.

Es tractarà de complir aquestes premisses mitjançant activitats que tindran tres vessants:

A: els alumnes aprendran a reconèixer les tècniques de manipulació utilitzades pels mitjans de comunicació (diaris, TV, Internet, ràdio, pel·lícules, etc.)

Materials de referència: "Media Literacy for Drug Prevention", "The New York Times Newspaper in Education Program", *www.nytimes.com/learning*

B: Utilitzar pàgines web interactives per recollir informació sobre els següents aspectes:

1) Informació sobre drogues que es troben a l'abast dels joves i les conseqüències del seu ús.
2) Llegir històries reals d'adolescents que tenen o han tingut problemes amb les drogues.
3) Possibilitat d'expressar les opinions en l'espai web.
4) Contestar uns petits tests per a comprovar els coneixements sobre les drogues analitzades.
5) Elaborar un escrit o poema que expressi l'actitud de l'alumne o el seu sentiment sobre aquests temes.
6) Investigar diferents maneres d'apropar-se a persones del seu entorn (amics, germans, pares) que puguin tenir problemes relacionats amb el consum de drogues.

Llocs web utilitzats: *www.freevibe.com, www.checkyourself.org, www.theantidrug.com, www.parentalguide.org, www.teachersguide.org*

C: Com a activitat de Tutoria, els alumnes elaboraran i expressaran les conclusions del seu estudi (murals, poesies, articles). Possiblement es crearà un debat moderat pels tutors, amb la finalitat de comprovar i valorar el projecte.

ANNEX 3 : Buidat de l’enquesta d’opinió treballada pel professorat

PREVENCIÓ DE DROGODEPENDÈNCIES

QÜESTIONARI EQUIP DOCENT

16 / 03 / 2005

		Incorporació entre:	
Total professorat	34	1980-1985	3
Nombre d'enquestes	25	1985-1990	3
1r Cicle	6	1990-1995	3
2n Cicle i BTX	13	1995-2000	1
Compartits	5	2000-2005	13
DAP	1		

1. Dins del conjunt de la societat quin percentatge ocuparia el paper de l'escola en la prevenció de les drogodependències:

2%	10%	10%-20%	20%	25%	30%	33%	40%	50%	Elevat	Compartir família
1	2	1	1	1	5	2	2	5	1	1

2. En els darrers dos anys heu implementat alguna activitat al centre que tingui com a objectiu la prevenció de les drogodependències:

	1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r BTX i 2n BTX
SI	3	7	7	5	6
NO	1	1	1	1	1
NS/NC	21	17	17	19	18

3. Coneixeu algun programa que tingui com a principal objectiu la prevenció de les drogodependències:

Nom del programa	N.	Nom del material	N.
Decideix	10	Programa prevenció...	1
Energy control	3	---	---
Pase	1	---	---
Agència Salut Pública	1	Pla de prevenció centre	1
Costa i Llobera	1		

4. Els llibres de text que utilitzen els vostres alumnes inclouen algunes activitats relacionades amb les drogues

SI	NO	NO HO SÉ
6	16	3

5. Heu assistit en els darrers dos anys a algun curs o sessió sobre el tema drogues i/o la prevenció de les drogodependències

SI	NO	Institució o professional
16	9	Energy Control
		Taula de debat a l'escola
		Cap Gràcia
		Ajuntament (3 persones)
		Col·legi Llicenciats
		SOD (2 persones)
		Jaume Funes
		APP i ALP
		AMPA Escola

6. Estaríeu disposats a participar en un Pla de Prevenció al vostre centre

SI	NO
24	1

7. Quina disponibilitat tindríeu a participar-hi:

Dins la meva assignatura	14
Dins el meu horari laboral al centre	18
En activitats puntuals	19

8. D'aquest llistat d'accions, assenyaleu les quatre que al vostre criteri podrien ser més eficaces per prevenir les drogodependències

Vigilar acuradament entre tots el compliment de la normativa de no-consum al centre	12
Controlar les nostres actituds cap al tema	3
Posar sancions més fortes	0
Fer venir a la policia perquè hi intervingui i els espanti	0
Incrementar l'autoestima de tots els alumnes	15
Buscar suport extern i assessorament	9
Detectar els alumnes que es troben en situació de risc	19
Intentar donar missatges als alumnes coherents i consensuats	16
Expulsar els alumnes consumidors	1
Reforçar els punts forts de cada alumne	5
Donar eines perquè els alumnes elaborin projectes personals de futur	13
Convidar ex-adictes perquè parlin de les seves experiències	9
Parlar amb la família quan veiem canvis que ens fan sospitar	12
Fer xerrades informatives sobre les conseqüències del consum a càrrec d'experts en el tema	11
Altres: - Que els alumnes tinguin informació - Sessions d'assistència voluntària de personal especialitzat - Proporcionar als alumnes alternatives culturals, artístiques, socials i afectives. - Treballar l'autoconeixement i la presa de decisions	

9. Quines d'aquestes accions us resultarien més difícils de dur a terme?

Cridar l'atenció a un alumne que veig fumant al pati	1
Parlar amb la família d'un alumne que sospito pugui estar consumint alguna droga	6
Dir-li als meus companys fumadors que fumin només a l'espai que tenim al centre per...	10
Fer un curs de formació sobre el tema fora del meu horari laboral	12
Sancionar un alumne que no para de parlar a classe	0
Controlar les meves respostes davant manques de respecte per part dels alumnes	3
Motivar a un alumne que no te cap interès en venir a classe	12

10. Assenyaleu d'aquest llistat els factors que poden posar a una persona en més risc de consum de drogues (Els tres més importants)

Males relacions amb els adults	4
Fracàs escolar	7
Desestructuració familiar	16
Amics consumidors	22
Canvis freqüents de domicili	0
Absentisme	3
Manca de projecte personal de futur	11
Oci sense contingut	14
Impulsivitat	1
Manca de control familiar	9
Altres. Quin/s?: - Família consumidora i/o permisiva en excés.	

11. Quines d'aquestes propostes podrien ajudar a la persona a no consumir drogues? (Assenyaleu les tres més importants)

Reforçar els aspectes positius de la seva conducta	23
Evitar etiquetes	5
Incrementar activitats esportives	12
Donar-li responsabilitats a classe	5
Recordar la normativa amb freqüència	3
Evitar les comparacions amb els altres	5
Reconèixer els seus èxits encara que siguin petits	17
Altres: - Proporcionar tota la informació possible. - Treballar sobre el tema i pressió de grup	

12. On creieu que és més adient tractar el tema de les drogues

1r ESO	2n ESO	3r ESO	4t ESO	1r BTX	2n BTX
3	5	6	7	4	2

Altres:

- A partir de 2n d'ESO i alguns casos a 1r ESO (1)
- Abans de 3r ESO (1)
- A tots, especialment l'ESO (2)

Àrees:

Tutoria	C. Naturals i exp.	C. Socials	CV. Ètica
14	10	3	1

Altres:

- Matèries que es puguin relacionar amb les drogues (1)
- Àrea, curs i en cada espai de relació amb l'adult (1)

13. Quantes hores per curs podríeu dedicar al tema de la prevenció de les drogodependències

Entre 1 i 5 hores	Entre 6 i 10 hores	Més de 10 hores
7	7	3

Altres:

- Totes les de classe
- Depén del nivell i la demanda (a més grans, més hores) (3 persones)
- Dues persones especifiquen espais (tutoria i C. Socials)
- Les que calguin
- Depén del Cap d'estudis

14. Si us assabentéssiu que un dels vostres alumnes consumeix drogues. On l'adreçaríeu?

- Equip docent-direcció-tutors
- Pares
- Equip d'atenció a la diversitat (EAD)
- Família (3)
- Tutor (3)
- Persones especialitzades (psicòleg, metges...) (2)
- En lloc
- SOD
- Departament d'orientació

Observacions:

- Arbitrar mesures disuasòries per tal de dificultar el consum de porros en hores lectives. Per exemple: presència de guàrdia urbana al voltant del centre.
- A l'escola n'hi ha molts alumnes consumidors. No crec que ens fessin cas a l'hora d'adreçar-los a algun lloc.

ANNEX 4 : Document d’actuacions amb el sector educatiu del professorat (en fase d’elaboració)

1. RESPECTE AL CONEIXEMENT DE CASOS I COMUNICACIÓ AMB LES FAMÍLIES.

Aportació de l'enquesta al professorat, curs 2004-05:

Detectar els alumnes que es troben en situació de risc
Parlar amb la família quan veiem canvis que ens fan sospitar

LÍNIES DE TREBALL	ACTUACIONS CONCRETES	
Propostes elaborades pel professorat	Actuacions que el professorat ja realitza	Actuacions que cal implantar i desenvolupar
Comunicar immediatament al tutor totes les informacions de que es disposi sobre el consum de drogues per part de qualsevol alumne.	1. Comunicar immediatament al tutor qualsevol informació sobre un alumne/a referida al consum de drogues o sospites.	- Contacte immediat amb la família.
Desenvolupar estratègies de detecció de casos a partir de les entrevistes amb l'alumnat, amb les famílies o en base a dades observables pel professorat.	1. En entrevistes amb l'alumnat, fer aparèixer el tema del consum de drogues i extreure'n informació. 2. En entrevistes amb les famílies, fer aparèixer el tema del consum de drogues i extreure'n informació. 3. Comunicar les situacions observables als tutors i a les reunions de nivell o de cicle. 4. A 2n d'ESO, enquesta campament de Menorca: "Creus que algú ha begut alcohol/fumat / fumat porros?", " Tu has begut/fumat/fumat porros?"	- Cal fer unes pautes d'observació per detectar els casos de consum per part del professorat. - Consensuar en cada cas com actuar si ens arriba informació de consum. - Determinar l'ús que s'ha de fer de la informació sobre l'alumne davant dels pares.
Detectar perfils psicològics de risc (alumnat amb forta impulsivitat, mala relació amb els adults, fracàs escolar, canvis de domicili...)	1. Les actuacions s'inclouen en la tasca de seguiment i orientació conjunta tutoria- EAD-orientació.	- Es pot aprofitar la informació dels tests de personalitat per a detectar alumnes de risc. - Cal tenir una atenció especial a la informació que es traspassa en els canvis d'etapa.
Adequar aquestes estratègies a les característiques de cada edat. A batxillerat l'alumnat en parla amb certa normalitat mentre que a 3r i 4rt s'observa una tendència a l'autoprotecció.	1. Mentre que l'enquesta del campament de Menorca serveix en un determinat grau a aquesta edat, en cursos superiors s'ha posat de manifest que és millor una activitat com el treball de grups per a detecció de risc realitzat en el c urs 2004-05.	
Definir el tractament del tema entre alumnat i tutoria, i	1. Centralitzar la informació que aporten les famílies i el professorat via tutoria.	- Definir unes pautes que recollin el que ja estem

entre tutoria i famílies. Es tracta d'evitar un tancament de l'alumne per una actuació repressiva i, en l'altre extrem, la improductiva actitud de l'adult que va de "col·legui", s'assabenta de tot però no actua en res. L'àmbit de famílies del debat de prevenció a l'Escola ens ha d'aportar línies de treball amb els pares.	2. Prevenir les interaccions negatives entre famílies per acusacions mútues de consum dels fills, mitjançant l'oferta de mediació de la tutoria. 3. Mostrar, per part de la tutoria i el professorat en general, una actitud inequívoca respecte al consum, i intervenir d'alguna manera, segons protocols acordats, en una escala d'actuacions que poden anat des de l'advertència i la reflexió, fins a la sanció, mostrant a l'alumnat que allò que es fa és pel seu bé. Saber-se situar en el paper d'adult. 4. Tractar amb discreció i sensibilitat les informacions obtingudes i les actuacions que es realitzin.	fent a nivell de mediació en l'acció tutorial.

2. RESPECTE A L'ACTITUD I A LA FORMACIÓ DEL PROFESSORAT

Aportació de l'enquesta al professorat, curs 2004-05:

Intentar donar missatges als alumnes coherents i consensuats
Buscar suport extern i assessorament
Controlar les nostres actituds cap al tema

LÍNIES DE TREBALL	**ACTUACIONS CONCRETES**	
Propostes elaborades pel professorat	Actuacions que el professorat ja realitza	Actuacions que cal implantar i desenvolupar
Definir un llenguatge i una determinada actitud del professorat a l'hora d'adreçar-nos a l'alumnat amb convicció, que arribi a l'alumne, independentment que a curt termini no obtingui resultats observables.	1. Més enllà dels protocols d'actuació, hi ha una manera de comunicar, rebre i actuar en qualsevol situació, inclosa la no prevista, que és expressió d'un consens de l'equip docent i d'una pràctica compartida en el temps, aplicació d'un discurs i d'un tarannà d'escola que és bo cultivar.	
Fer sessions de formació sobre drogues al professorat.	1. En diferents cursos s'han fet intervencions puntuals del servei de la salut . El curs passat va ser la intervenció de Rosa Suárez en sessions del professorat o en reunions de pares. Aquestes actuacions serveixen molt per aprofundir sobre el tema. Cal anar-les programant periòdicament.	
Actuar sistemàticament d'acord amb la normativa i els protocols consensuats per l'equip docent.	1. L'equip docent es mostra disposat a actuar segons la normativa i els protocols que anirem definint durant el curs 2005-06, i els nous aspectes de normativa que s'han posat en funcionament a principi d'aquest mateix curs.	

3. RESPECTE A LA TASCA INFORMATIVA EN VERS L'ALUMNAT

Aportació de l'enquesta al professorat, curs 2004-05:

Convidar ex-adictes perquè parlin de les seves experiències
Fer xerrades informatives sobre les conseqüències del consum a càrrec d'experts en el tema
Que els alumnes tinguin informació
Sessions d'assistència voluntària de personal especialitzat.

LÍNIES DE TREBALL	**ACTUACIONS CONCRETES**	
Propostes elaborades pel professorat	Actuacions que el professorat ja realitza	Actuacions que cal implantar i desenvolupar
Treballar més l'actitud que la informació. Entendre que el consum va lligat al prestigi social.	1. L'educació de les actituds i els valors, i la comprensió del seu origen, és una activitat diferent de la simple informació. Les actituds i els valors s'eduquen en el marc de discursos i actuacions coherents en l'entorn de l'alumne, la mimesi de models que l'alumne creu positius i la influència de les persones i els col·lectius que l'envolten. Tot el que sigui avançar en la coherència dins del centre i en el discurs compartit entre famílies i professorat, afavoreix en la creació d'un pol de referència en l'educació de l'actitud de l'alumne, en contrast amb altres pols i influències.	
Amb tot, necessitat d'informar a cada edat segons nivell de comprensió, sobretot a nivell de conseqüències sobre la salut i el rendiment escolar.	1. Actuacions per a la informació/prevenció: - A 2n d'ESO, programa "Decideix!". - A 4t d'ESO Energy Control ('porros') - A 1r BTX Energy Control (drogues síntesi) - Informació curricular (Ciències Experimentals)	
En cas de recórrer a ex addictes, fer-ho d'una forma no sistemàtica i puntual en ocasió de taules rodones o jornades, però no sistemàticament en un pla de prevenció. Està estudiat que aquests testimonis afecten als no consumidors i deixen indiferent als consumidors. A vegades els casos que mostren són tan greus que el propi alumnat se'n pot sentir allunyat.		

4. RESPECTE AL REFORÇ PERSONAL DE L'ALUMNAT

Aportació de l'enquesta al professorat, curs 2004-05:

Incrementar l'autoestima de tots els alumnes
Donar eines perquè els alumnes elaborin projectes personals de futur
Reforçar els punts forts de cada alumne
Proporcionar als alumnes alternatives culturals, artístiques, socials i afectives.
Treballar l'autoconeixement i la presa de decisions

LÍNIES DE TREBALL	**ACTUACIONS CONCRETES**	
Propostes elaborades pel professorat	Actuacions que el professorat ja realitza	Actuacions que cal implantar i desenvolupar
Relacionar el consum amb els estudis, la feina que fa cada alumne. Això provoca una adherència més gran a l'Escola i permet treballar la motivació.	Intervencions des de la tutoria individual en els casos detectats. Actuacions en relació a l'orientació acadèmica i professional a l'ESO i BTX.	
Cal incrementar les intervencions i el seguiment des de la tutoria amb els alumnes de risc.	Trobades puntuals del tutor amb l'alumnat consumidor i la família per tractar el tema.	
Per tal de reubicar l'alumne, cal treballar més l'orientació respecte del projecte de futur.	Orientació personal, acadèmica i professional a l'acció tutorial de grup i individual.	
Cal reforçar l'orientació de les famílies dels alumnes de risc.	Entrevista indivivual de tutoria amb els pares. Actuacions específiques amb les famílies dins del Pla de prevenció (grups de treball, conferències...)	
Reforçar l'alumnat que no és de risc és molt important, perquè reforça els grups.	Intervencions des de la tutoria de grup (Decideix, Energy Control...)	
Que l'Escola vehiculi a les famílies vies perquè puguin anar a activitats culturals, com el Saló de l'Ensenyament, etc.	Visita al Saló de l'Ensenyament amb els alumnes de 4t d'ESO.	
Cal proposar vies d'ajuda als alumnes que consumeixen, com derivar-los al Servei d'Orientació sobre Drogues (SOD).	Derivació puntual d'algun alumne al SOD des de la tutoria individual.	
Cal ensenyar a aquells alumnes que no poden estar sense fumar a aguantar la dependència.	Advertiments als alumnes que fumen i sancions.	

5. RESPECTE AL COMPLIMENT DE LA NORMATIVA

Aportació de l'enquesta al professorat, curs 2004-05:

Vigilar acuradament entre tots el compliment de la normativa de no-consum al centre
Expulsar els alumnes consumidors.

LÍNIES DE TREBALL	**ACTUACIONS CONCRETES**	
Propostes elaborades pel professorat	Actuacions que el professorat ja realitza	Actuacions que cal implantar i desenvolupar
Automatitzar mecanismes normatius que facilitin les actuacions en matèria de prevenció i conflictes. Hem de ser possibilistes i marcar-nos unes pautes que es puguin complir. Protocolitzar actuacions concretes per a respondre a fets concrets, a nivell de normativa, d'una manera coherent i conjunta de tot el professorat. Regular les situacions creades a dins l'escola, a fora l'escola, etc. La normativa ha de tenir una vessant reflexiva.	Acumulació d'advertiments i sancions (expulsions, expedients...) Comunicació immediata al tutor. Reflexió amb el tutor i derivació des de la tutoria si és necessari.	
Cal contenir la situació mitjançant un sistema de sanció de faltes gradual.	Control d'acumulació de faltes i sancions (tutors i cap d'estudis)	
Informar periòdicament als alumnes de les accions que es fan, per tal de garantir que estiguin informats. S'ha d'informar sobretot del perquè es fa. La informació ha d'anar acompanyada de que l'alumnat conegui quins són els límits i les conseqüències de la transgressió d'aquests límits.	Algunes vegades en sessions de tutoria de grup.	
El problema resideix en saber quin tipus de normativa cal aplicar en els casos d'alumnes irreductibles.	Pactes, contractes pedagògics, reorientacions educatives, etc., des de la tutoria individual.	
Establir franges horàries independentment dels espais concrets, en tant que consums propers o llunyans a l'activitat escolar.		
Definir espais de no consum realistes dins del centre, raonant tota la seva significació: risc de dependència, creació de models a imitar pels més petits... Endarrerir l'edat d'inici.		

ANNEX 5 : Exemple de buidat del contingut tractat en la reunió de debat amb les famílies

Resum elaborat a partir de la informació recollida
a les reunions de 1r i 2n cicle d'ESO

PREGUNTA 1

Com parlar de les drogodependències amb els fills/es

1. Respecte de la comunicació a l'entorn familiar

Les respostes dels dos cicles coincideixen en la importància de la comunicació en l'àmbit familiar. La majoria dels grups destaquen la necessitat de trobar el moment oportú per establir la comunicació, mitjançant estratègies de diàleg com: aprofitar un programa de TV, mostrar-nos receptius esperant el moment oportú, etc. Es parla d'assumir una actitud positiva i no autoritària, de manera que quedi clar que no hi haurà represàlies, per tal que no es perdi la confiança en la comunicació.

Centrar la conversa al voltant de les actituds davant del consum, més que sobre la informació de les substàncies, és a dir: parlar del perquè es consumeix, quines són les necessitats que condueixen al consum, el tema dels valors i sobretot tractar les conseqüències del consum.

2. Respecte dels límits a l'entorn familiar

Hi ha un neguit general al voltant del problema dels límits i de com i quan s'han d'aplicar. Es valora la necessitat que les normes s'ajustin al moment maduratiu dels fills/es; saber quan és l'edat adequada per començar a treballar en l'àmbit familiar el tema del consum. Educar en la responsabilitat, de manera que siguin conscients de les seves accions. També es parla d'educar en la gestió adequada dels diners.

Cal apuntar que l'educació en els límits no s'ha de començar en l'adolescència, quan ja és massa tard, sinó que s'ha de començar molt abans, quan el nen o nena és petit, per tal que els vagi interioritzant en el seu procés maduratiu.

A vegades és el mateix entorn familiar el que pot arribar a facilitar el consum. Pares massa permisius o que volen apropar-se als seus fills/es amb una mistat mal entesa, pot confondre l'adolescent i transmetre un missatge ambigu que no afavoreix la prevenció. Per tant, demanar responsabilitat als nostres fills/es, però nosaltres ser coherents amb el missatge.

La detecció a temps és un altre tema que es considera important. Cal observar possibles actituds sospitoses en els fills i filles, com canvis de comportament, variacions d'ànim, baixada dels resultats acadèmics, etc.

La pressió del grup d'amics és un altre dels temes que han sortit. Cal conèixer els amics dels nostres fills/es i propiciar el contacte i la relació amb ells. Hem d'educar en l'autonomia i el criteri propi de manera que l'individu quedi reforçat davant del grup, és a dir, que cada cop sigui més fàcil dir "no".

3. Respecte del consum

Una fet que preocupa és la "normalització" del consum i la contradicció dels missatges socials. Per una banda es lluita contra la droga i per altra apareixen missatges contradictoris

per part de diferentes sectors socials que sembla que la defensen. Els caps de setmana i, en general, el temps d'oci, es consideren moments de risc que s'han de treballar educativament des de la família i l'escola.

Quan es parla de consum, no hem de centrar la qüestió únicament en el "cannabis", cal parlar també d'altres drogues, del alcohol i el tabac. Preocupa especialment l'inici d'aquest consum, que es constata que cada cop és dóna en nois i noies més joves. El "porro" es converteix en un instrument socialitzador que a determinats edats pot esdevenir un ritual d'iniciació. Per tant, cal fer una prevenció eficaç des de casa i l'escola prèviament a les activitats escolars de risc, com per exemple els campaments.

4. Altres propostes

Es parla també de trobar alternatives al consum, com per exemple fer servir l'oci com a estratègia. Activitats com el teatre o l'esport es diu que poden ajudar a desviar l'atenció dels joves del consum.

Els models de lleure s'han de plantejar al llarg de tota la vida i han de donar sortida satisfactòria a les necessitats de cada edat i no únicament durant l'adolescència.

També es proposa apropar-los a fonts d'informació adequades a l'edat, com xerrades informatives, exposicions sobre el tema, etc.

PREGUNTA 2

Quina relació s'ha d'establir entre l'Escola i la família

1. Respecte de la comunicació escola-família

Tots els grups de discusió donen una importància principal a la comunicació entre la família i l'escola en els dos sentits. Sobretot s'insisteix en que la comunicació sigui ràpida i eficaç i no esperar a que el problema estigui ja massa declarat. Cal que el professorat i els tutors, davant de possibles sospites, comuniquin qualsevol incidència significativa a les famílies per poder prendre mesures a temps. De la mateixa manera les famílies han de fer l'acció recíproca.

Alguns grups demanen més imformació de com l'escola tracta el problema, és a dir: els protocols que es segueixen quan es detecta el consum, les sancions que s'apliquen, les mesures preventives que es fan servir (programes d'orientació, intervencions individuals des de la tutoria, etc.), la valoració que es fa des dels equips de professorat, etc.

Cal que l'escola i la família sàpiguen fer ús de la informació per tal d'evitar estigamatitzacions, mobbing, etc.; s'insisteix que ha de ser l'escola la mediadora i la que ha de centralitzar la informació, per tal de garantir una objectivitat i adequada gestió de la informació. Els elements que determinen la rellevància del paper de l'escola com a mediadora són: la centralització de la informació, el tractament del problema en el grup d'alumnes, el creuament de les dades rebudes i la confidencialitat.

La majoria dels grups considera que cal fer més reunions de les famílies per cicles i també que l'escola organitzi algunes xerrades informatives a càrrec d'especialistes.

Dins del pla de prevenció es poden fer activitats d'impacte, analitzant casos concrets de drogadicció i valorar després les conseqüències, per exemple: presentant casos de persones

que hagin superat l'adicció, experiències greus que facin reflexionar, etc. També que es treballin els grups d'alumnes de risc des de l'acció tutorial.

Es considera molt important que des de l'escola hi hagi un reforç de l'autoestima dels alumnes i es facin treballs de grup, debats, escenificacions, confrontacions d'opinió, etc.

2. Respecte del treball amb el professorat

L'actitud del professorat es valorada com essencial en tot el procés. Cal que el professorat transmeti un missatge comú davant del consum, que s'allunyi de postures autoritàries i s'apropi a plantejaments més dialogants, al temps que s'apliquen les mesures correctives adequades.

Un aspecte a tenir en compte és la informació a l'alumnat, per tal que hi hagi consciència que "es fan coses". En alguns casos és interessant que el grup s'assabenti de les mesures preses amb alumnes consumidors perquè hi hagi un cert exemplarisme i això pugui tenir un efecte disuasori.

3. Respecte de les sancions i límits a l'escola

La majoria dels grups considera molt important augmentar el control al recinte i entorn escolar. Controlar els punt possibles de venda i sobretot darrera dels barracons, que són espais habitualment poc controlats. L'escola ha de posar més clarament els límits.

Es parla de la necessitat de prendre mesures policials (guàrdia urbana comunitària) a l'entorn de l'escola, sobretot intentant detectar el tràfic, que s'ha d'erradicar per combatre amb èxit el consum.

Cal sancionar els casos de consum reincident, seguint un protocol gradual de sancions prohibint de forma taxativa el consum de tabac i drogues dins del recinte escolar.

BUIDAT DE LES DIFERENTS APORTACIONS
DELS GRUPS DE DISCUSSIÓ

PREGUNTA 1

Com parlar de les drogodependències amb els fills

Temes tractats als grups de debat	Vegades que ha sortit cada tema	
	1r Cicle	2n Cicle
Respecte de la comunicació a l'entorn familiar		
És un problema de coneixement i informació: pares-fills, família-escola.	3	
No preocupa tant un consum esporàdic com un consum continuat, un hàbit diari.	1	3
Importància de la comunicació a la família. Aprofitar els moments oportuns: pel·lícules, amics, etc.	5	5
Pèrdua de confiança en la relació pares-fills en aquesta etapa.		3
Parlar al voltant de les actituds de consum, el perquè es consumeix, el perquè es necessita consumir, problema dels valors...		1
Importància del treball en grup de les famílies i compartir aquest treball amb els fills/es	1	1
Importància del grup d'amics. Conèixer els amics. Com s'ha de parlar amb ells i com s'ha de lluitar contra la pressió de grup.	3	3
Parlar a casa de les conseqüències del consum.	1	1
Necessitat de fer sessions informatives per a pares per part d'especialistes.	2	
Respecte del límits a l'entorn familiar		
Importància de posar límits, normes ajustades a l'edat, que haurien d'estar treballades a la família	1	4
Reforçar habilitats socials, reforçar l'individu davant del grup, que es sàpiga dir "no".	1	
Controlar els diners.	2	
Reben missatges confusos dels mateixos pares, que beuen i fumen...	1	
Cal observar possibles actituds sospitoses en els fills: canvis de comportament, de caràcter...	1	
Coherència a l'entorn familiar: que siguin responsables, però nosaltres ser coherents.	1	
Donar pautes perquè els fills/es tinguin criteri.	1	
Donar als fills/es la responsabilitat del consum.		1
Respecte del consum		
Preocupa la normalització del consum i el consum dels caps de setmana.		1
El alcohol i el tabac és un problema tan important com el dels porros.		2
Preocupa l'inici del consum (el porro constitueix ara el ritual d'iniciació) i com s'ha de fer una prevenció eficaç (Menorca).	1	
Preocupa la facilitat de l'accés a la droga que té el jovent, la influència dels ambients en aquesta edat.	1	1
Altres propostes		
Exposicions, etc. (exposició itinerant "A tota pastilla")	1	
Fer servir l'oci com a estratègia: teatre, esport, etc.	3	2

PREGUNTA 2

Quina relació s'ha d'establir entre l'Escola i la família

Temes tractats als grups de debat	Vegades que ha sortit cada tema	
	1r Cicle	2n Cicle
Respecte de la comunicació Escola-família		
Importància d'una comunicació en els dos sentits: família-Escola, Escola-família. Treballar en la coherència. Necessitat que la comunicació sigui ràpida. Comunicar també si hi ha alguna sospita.	5	5
Per afavorir la comunicació cal que als alumnes els hi quedi clar que no hi haurà represàlies.	1	
No se sap com actua l'Escola quan detecta casos de consum.	2	
Que l'Escola informi els pares sobre l'estat del consum al Centre i de les mesures preventives i correctives que s'estan aplicant.	1	3
L'Escola i la família han de saber utilitzar la informació d'altres nois i noies, per tal d'evitar estigmatitzacions i mobbing.		1
Fer més reunions com aquesta (de cicle) a l'Escola	2	1
Respecte de l'atenció a l'alumnat		
L'Escola hauria d'incentivar la implicació dels alumnes: exposicions davant dels companys, millorar l'oratòria, augmentar la responsabilitat.	1	1
Fomentar les activitats esportives i compensatòries.	1	
Analitzar casos concrets de drogadicció i valorar les conseqüències: tractar el tema presentant casos degradats o persones que han superat l'adicció.	2	2
Que es treballin els grups d'alumnes de risc en el context global de l'acció tutorial	1	1
Reforçar l'autoestima dels alumnes		1
Fer amb els alumnes treballs de grup, debats, escenificacions, confrontacions d'opinions, labor social...	1	
Respecte del treball amb el professorat		
Actitud del professorat respecte del consum. El professor ha d'avisar els pares inclús davant del grup (exemplarisme). Donar confiança al professorat.		2
Major contacte de professors i pares.	1	
Respecte de les sancions i límits a l'Escola		
Augmentar el control al recinte i entorn de l'Escola: assistència, punts de venda, zona dels barracons...	1	3
Mesures policials a l'entorn de l'Escola, sobretot intentant detectar qui trafica.		1
L'Escola ha de posar més clarament els límits		1
Sancionar els casos reincidents de consum. Prohibició taxativa del consum de tabac i drogues dins del recinte escolar.		2